

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **D. S.**, zast. Mgr. Ing. Janem Boučkem, advokátem se sídlem Opatovická 1659/4, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2, Praha 1, zast. JUDr. Janem Olejníčkem, advokátem se sídlem Na Příkopě 853/12, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2020, čj. MHMP 124051/2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 5. 2022, čj. 2 A 10/2020-114,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 5. 2022, čj. 2 A 10/2020-114, a rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 1. 2020, čj. MHMP 124051/2020.
- II. Žalobci **se ukládá** povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Úřad městské části Praha 6 rozhodnutím ze dne 11. 3. 2019, čj. MCP6 067390/2018 shledal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 34e odst. 1 písm. a) zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění do 30. 6. 2020 (dále jen „zákon o silniční dopravě“), kterého se dopustil z nedbalosti tím, že v rozporu s § 21c odst. 1 zákona o silniční dopravě vykonával práci řidiče taxislužby bez oprávnění řidiče taxislužby. Za tento přestupek mu uložil pokutu ve výši 50 000 Kč, trest zákazu činnosti spočívající v nabízení nebo poskytování zpoplatněné přepravy, včetně činností s tím souvisejících vozidlem určeným k přepravě nejvýše 9 osob včetně řidiče pro cizí potřeby podle § 2 odst. 9 a odst. 10 písm. a) zákona o silniční dopravě na dobu jednoho roku a povinnost k náhradě nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. K odvolání žalobce žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím upravil text znění výroku o vině a snížil výši uložené pokuty na 40 000 Kč. Ve zbytku rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu k Městskému soudu v Praze, který ji zamítl v záhlaví uvedeným rozsudkem. Proti tomuto rozsudku žalobce (dále „stěžovatel“) brojil kasační stížností. Současně navrhl, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek. Uvedl, že se v současné době žije jako řidič taxislužby a splňuje veškeré formální předpoklady pro výkon této činnosti, která je zároveň jeho jediným zdrojem příjmů. Od 17. 5. 2021 je držitelem živnostenského oprávnění na předmět podnikání „*Silniční motorová doprava – osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče*“. Za rok 2021 měl zdanitelný příjem ve výši 212 370 Kč. V témže roce se mu narodil syn, na kterého pobírá rodičovský příspěvek ve výši 10 000 Kč. Manželka je na mateřské. Spolu bydlí v nájmu, na který stěžovatel měsíčně vynakládá 18 750 Kč. Z příjmu z taxislužby tak uspokojuje životní potřeby jak své, tak manželky a syna. Zákaz výkonu činnosti je pro něj proto likvidační a nepřiměřeně zasahuje do jeho práva na rodinný život. V důsledku výkonu napadeného rozhodnutí mu hrozí nepoměrně větší újma, než která může vzniknout jiným osobám. Ta spočívá v nedostatku příjmů ke své obživě a obživě jeho rodiny. A to navíc v době, kdy stále doznívají následky epidemie SARS-COV-2, v ekonomicky složité situaci a v období turistické sezóny, které je z hlediska výkonu jeho živnostenského oprávnění nejdůležitější. Napadené rozhodnutí se nadto týká pouze stěžovatele a přiznání odkladného účinku není v rozporu s žádným důležitým veřejným zájmem. Odkladný účinek přiznal jeho žalobě i městský soud.

[3] Na podporu svých tvrzení stěžovatel doložil průkaz řidiče taxislužby platný do 7. 2. 2024. Dále výpis veřejné části Živnostenského rejstříku, dokládající jeho živnostenské oprávnění pro předmět podnikání „*Silniční motorová doprava - osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče*“. Mimo to doložil oddací list, rodný list svého syna a „*Oznámení o změně výše dávky státní sociální podpory*“ ze dne 18. 11. 2021, ze které plyne výše rodičovského příspěvku. Předložil také daňové přiznání za rok 2021, ze kterého plyne výše jeho zdanitelného příjmu, a nájemní smlouvu.

[4] Žalovaný ve vyjádření k návrhu uvedl, že nespatřuje žádné skutečnosti, které by případ stěžovatele činily jakkoliv výjimečným a odůvodňovaly tak přiznání odkladného účinku. Doplnil, že veškeré žalobní námitky, které zástupce stěžovatele opakovaně a bezúspěšně uplatňuje při zastupování řidičů poskytujících služby prostřednictvím aplikace UBER, byly městským soudem zamítnuty s ohledem na jeho ustálenou praxi. Podání kasační stížnosti s návrhem na přiznání odkladného účinku tak žalovaný považoval pouze za účelové s úmyslem oddálení povinnosti žalobce splnit jemu uložené správní tresty. S ohledem na to, že napadené rozhodnutí bylo vydáno již před více než 2,5 lety a s ohledem na délku řízení o kasační stížnosti měl žalovaný za to, že je v rozporu s veřejným zájmem na ochraně spotřebitele a ochraně podnikatelského prostředí v oblasti taxislužby, aby docházelo k oddálení trestů pro stěžovatele. Ve zbytku odkázal na své na své stanovisko k návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě ze dne 21. 2. 2020.

[5] Žalovaný dále uvedl, že podle oznámení o změně výše dávky státní sociální podpory je rodičovský příspěvek, který žalobce pobírá na svého syna, určen pro „*rodiče pečujícího celodenně a řádně o nezletilé a nezaopatřené dítě*“. To však stěžovatel popírá tvrzením, že k uspokojování potřeb své rodiny potřebuje příjem z taxislužby. Z toho žalovaný dovodil, že je to spíše manželka, která zajišťuje svojí činností rodinné potřeby,

pokračování

když žalobce pobírá rodičovský příspěvek na celodenní péči o syna. Příjmy své manželky však stěžovatel nedoložil.

[6] Závěrem žalovaný uvedl, že v daňovém přiznání stěžovatele za rok 2021 je jako druh činnosti uvedena silniční nákladní doprava, nikoliv činnost taxislužby. Z toho plyne, že stěžovatel měl v roce 2021 příjem z jiné činnosti, než se snaží nově tvrdit v kasační stížnosti. V neposlední řadě bytová jednotka vymezená v čl. I odst. 1 předložené nájemní smlouvy podle žalovaného neexistuje, což doložil výpisem z katastru nemovitostí. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal.

[7] Kasační stížnost nemá odkladný účinek (§ 107 odst. 1 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Odkladný účinek lze kasační stížnosti přiznat tehdy, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského (městského) soudu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Kromě formální podmínky, již je podání příslušného návrhu, je pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tedy nutné splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Povinnost tvrdit a osvědčit hrozbu újmy tíží stěžovatele (viz usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32, nebo ze dne 24. 9. 2015, čj. 2 As 218/2015-50). Žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být proto dostatečně individualizovaná a podepřená konkrétními důkazy (srov. usnesení NSS ze dne 30. 1. 2012, čj. 8 As 65/2011-74), přičemž stěžovatelem tvrzená a prokazovaná újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (srov. usnesení NSS ze dne 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20).

[9] Nejvyšší správní soud na základě posouzení povahy napadeného správního rozhodnutí, stěžovatelem tvrzených důvodů pro přiznání odkladného účinku a dokumentů tato tvrzení osvědčujících dospěl k závěru, že výkon, resp. jiné právní následky napadeného rozsudku (potažmo správního rozhodnutí) pro stěžovatele mohou představovat bezprostředně hrozící nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám.

[10] Zákaz stěžovatelovy výdělečné činnosti (provozování taxislužby) přímo povede, s ohledem na jeho majetkové poměry (výše zdanitelného příjmu, výše rodičovského příspěvku, náklady na bydlení), k ohrožení obživy nejen jeho samého, ale i jeho nezletilého syna a manželky, k nimž má vyživovací povinnost. Z žalobcem doloženého daňového přiznání za rok 2021 vyplývá, že jeho zdanitelné příjmy ve výši 212 370 Kč plynuly pouze ze samostatné činnosti podle § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Mimoto pobírá pouze příspěvek na dítě ve výši 10 000 Kč měsíčně. Snížení příjmu po dobu řízení o kasační stížnosti by tedy vedlo k potížím s uspokojováním základních životních

potřeb stěžovatele i jeho rodiny. Tento výpadek příjmů a s tím související následky by přitom nebylo možno zpětně bezprostředně napravit, byla-li by jeho kasační stížnost shledána důvodnou. Kromě toho se majetek stěžovatele výkonem napadeného rozhodnutí jednorázově zmenší, jelikož mu vedle zákazu činnosti byla uložena povinnost zaplatit pokutu ve výši 40 000 Kč. V porovnání s tím přiznání odkladného účinku povede toliko k odkladu placení pokuty a výkonu zákazu činnosti. První podmínka pro vyhovění návrhu na přiznání odkladného účinku je tímto naplněna.

[11] Zbývá tak posoudit splnění druhé podmínky, tj. zda přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není v rozporu s důležitým veřejným zájmem ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Veřejný zájem lze spatřovat zejména ve výkonu pravomocných správních rozhodnutí, v ochraně hospodářské soutěže mezi dopravci poskytujícími taxislužbu či v ochraně spotřebitele. V tomto ohledu je nutno vzít v potaz, že stěžovatel doložil, že ke dni vydání tohoto usnesení oproti skutku, který je mu kladen za vinu v napadeném rozhodnutí, disponuje platným oprávněním k provozování taxislužby. Přiznání odkladného účinku tedy toliko odsouvá účinky rozhodnutí žalovaného po dobu, kdy je zákonnost napadeného rozhodnutí přezkoumávána. Veřejný zájem na dodržování právních předpisů nepřeváží v tomto individuálním případě možné dopady do soukromého a rodinného života stěžovatele, které mohou v přímém důsledku výkonu napadeného rozhodnutí nastat. Přiznání odkladného účinku kasační stížnosti tedy nebude v rozporu s veřejným zájmem.

[12] K argumentaci žalovaného Nejvyšší správní soud uvádí, že potřeba vyčkat s vykonáním uloženého trestu zákazu řízení až do rozhodnutí Nejvyššího správního soudu nemůže sama o sobě založit rozpor s důležitým veřejným zájmem, neboť by to zcela vylučovalo přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V případě, že stěžovatel nebude v kasačním řízení úspěšný, vykonání uloženého trestu se nevyhne, ten bude v čase pouze odložen. Ve spojení s výše uvedenými závažnými důvody pracovního a rodinného charakteru tak má Nejvyšší správní soud za to, že v případě stěžovatele jsou dány výjimečné důvody pro přiznání odkladného účinku, neboť stěžovatel a jeho rodina jsou na jeho příjmu z provozování taxislužby existenčně závislí (obdobně též usnesení NSS ze dne 10. 4. 2013, čj. 6 As 29/2013-80, bod 17).

[13] Ani další tvrzení žalovaného nejsou relevantní. Skutečnost, že stěžovatel pobírá rodičovský příspěvek na svého syna, nevylučuje to, že je zároveň osobou, která svou výdělečnou činností obstarává náklady domácnosti. V souladu s § 31 odst. 3 písm. e) zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, se podmínka osobní celodenní péče o dítě považuje za splněnou a rodičovský příspěvek náleží i v případě, že rodič pobírající příspěvek (zde stěžovatel) zajistí péči o dítě jinou zletilou osobou (zde jeho manželkou a matkou dítěte). Z tvrzení stěžovatele v návrhu na přiznání odkladného účinku, že manželka je „na mateřské“, přitom podle Nejvyššího správního soudu plyne, že se stará o nezletilého syna a nemá žádné příjmy. Dle soudu se jedná pouze o nepřesně užitý pojem, nikoliv o to, že by stěžovatel chtěl sdělit, že jeho manželka pobírá peněžitou pomoc v mateřství ve smyslu § 32 a násl. zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. Český právní řád totiž neumožňuje, aby byla v rámci jednoho kalendářního měsíce současně pobírána peněžitá pomoc v mateřství a rodičovský příspěvek (pokud tedy rodičovský příspěvek není vyšší, než dávka peněžitě pomoci v mateřství, viz § 30b odst. 3 zákona o státní sociální podpoře). Přisvědčit nelze ani tvrzení žalovaného, že bytová jednotka, resp. byt, tak, jak je vymezen v čl. I. odst. 1 předložené nájemní smlouvy, neexistuje.

pokračování

Nájemní smlouva sice obsahuje číslo bytu 4.2, které neodpovídá žádnému číslu bytové jednotky dle katastru nemovitostí. To však neznamená, že takový byt neexistuje. Nájemní smlouva nemusí obsahovat vymezení bytu dle údajů v katastru nemovitostí, ale může jít o jiné jednoznačné označení, například používané pro usnadnění orientace v bytovém komplexu. Z údajů dostupných v katastru nemovitostí je patrné, že se jedná o jednu ze dvou bytových jednotek zapsaných na listu vlastnictví č. 8711 v katastrálním území Vysočany, jejichž vlastníkem je pronajímatel uvedený v nájemní smlouvě. Nejvyšší správní soud proto nemá důvod se pouze na základě odlišného číslování užitého v nájemní smlouvě domnívat, že by stěžovatelem předložená smlouva byla uzavřena účelově s úmyslem předstírané výše nákladů na živobytí.

[14] Žalovaný dále tvrdí, že stěžovatel měl v roce 2021 příjem z jiné činnosti, než je provozování taxislužby. V přiloženém daňovém přiznání je totiž jako předmět činnosti uvedena „*Silniční nákladní doprava*“. Stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvádí, že podniká jako dopravce taxislužby a k tomu dokládá živnostenské oprávnění na předmět podnikání „*Silniční motorová doprava – osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče*“. Na první pohled se proto může jevit, že je zde rozpor mezi předmětem podnikání stěžovatele tvrzeným daňovým přiznáním a uvedeným v návrhu na přiznání odkladného účinku. Z výpisu z veřejné části živnostenského rejstříku však vyplývá, že stěžovatel je kromě výše uvedeného držitelem živnostenského oprávnění pouze pro předmět podnikání „*Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona*“, obory činnosti „*Zprostředkování obchodu a služeb*“ (z toho však v daňovém přiznání žádné příjmy neuvedl). Z živnostenského rejstříku není patrné, že by byl nyní či někdy v minulosti držitelem živnostenského oprávnění pro předmět podnikání související s nákladní dopravou. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že se jedná pouze o nepřesnost v daňovém přiznání, která nemůže mít vliv na posouzení návrhu na přiznání odkladného účinku.

[15] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Učinil tak výslovně ve vztahu k rozsudku krajského soudu a rozhodnutí žalovaného (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 6. 2020, čj. 8 Azs 339/2019-38, č. 4039/2020 Sb. NSS).

[16] Rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti (srov. usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS). Usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

[17] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní

poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, analogicky; srov. k tomu též usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32].

[18] Poplatek lze zaplatit buď vylepením kolků na příslušném tiskopisu (viz níže), nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je **1080414122**. Nebude-li soudní poplatek včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. července 2022

Petr Mikeš
předseda senátu

pokračování

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

podpis

.....

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓